

3 ta' Mejju 1963.

Imħaliġ:

**S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C.
B.A., LL.D., President**
Onor. A. J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D.
Onor. W. Harding, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.

Anthony Portelli

versus

Henry Paul England, noe

Polza ta' Assikurazzjoni ta' car — Tigdid ta':

Il-Qorti, rat l-att taċ-ċitazzjoni quddiem il-Qorti tal-Kummerċ tal-Maesta Tagħha r-Regina li bih l-attur wara li ppremetta illi huwa ġie assikurat "comprehensively" mad-ditta konvenuta in rigward tal-karozza tiegħu "Simca" numru 6275 u li fil-11 ta' Jannar, 1962 kien isuq l-imsemmija karrozza tiegħu f'Naxxar Road lejn id-direzzjoni ta' Birkirkara u habbat ma' Truck appartenenti lill-Ess Standard (Malta) Ltd." li kien ipparkjat f'dika t-trieq, — u li bl-imsemmija habta hu sofra danni li jiġu likwidati f'ġudizzju separat; liema danni għandhom jiġu lilu rifusi mid-ditta konvenuta assikuratriċi tiegħu, — u li d-ditta konvenuta nġustament

qed tirrifjuta li tirrisarċixxi d-danni sofferti mill-attur in konsegwenza tal-habta fuq imsemmija u, imsejħa bl-ittra uffiċċiali tat-13 ta' Marzu, 1962, irrispondiet li mhiex respon-sabbi għal dawk id-danni — talab li, għar-raġunijiet fuq imsemmija, jiġi dikjarat u deċiż illi d-ditta konvenuta, bħala assikurati tiegħi in rigward tal-karrozza numru 6275, hija tenuta tirrisarċixxi lilu d-danni kollha minnu sofferti in konsegwenza tal-habta fuq imsemmija li ġrat f'Naxxar Road, Birkirkara, fil-11 ta' Jannar, 1962 — danni li jiġu eventwalment likwidati f'ġudizzju separat. Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-ittra uffiċċiali tat-13 ta' Marzu, 1962.

Rat in-nota ta' l-eċċeżzjonijiet tal-konvenut li issotto-metta illi fil-ġurnata li saret il-kollizzjoni msemmija fl-att taċ-ċitazzjoni, jiġifieri fil-11 ta' Jannar, 1962, l-attur ma kienx assikurat mad-ditta konvenuta u għalhekk id-domanda għandha tiġi respinta bl-ispejjeż;

Rat is-sentenza ta' dik l-Onorabbi Qorti tal-31 ta' Jannar, 1963 li biha ċaħdet l-istanza bl-ispejjeż, wara li kkunsidrat:—

Omissis . . . . .

Rat in-nota li biha l-attur appella minn dik is-sentenza u l-petizzjoni tiegħi li biha talab li tiġi revokata u t-talba tiegħi tiġi milqugħha bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi.

Rat ir-risposta tal-konvenut appellat li qal illi s-sentenza appellata hi ġusta u timmerita konferma bl-ispejjeż;

Rat l-atti kollha tal-kawża, semgħet it-trattazzjoni, re-ġġhet semgħet lill-appellat, u kkunsidrat:—

Il-fatti rilevanti ġa jinsabu esposti fis-sentenza appellata

Il-“proposal form” giet iffirmata mill-appellant fis-7 ta’ Novembru, 1960 u l-assigurazzjoni kellha tkun għal sena. Mhux kontestat mill-appellant illi malli l-appellat irċeva dik il-formula, nonostanti li l-appellant kien għad ma hallasx il-premium, l-appellat ħarigu l-polza ta’ sigurta kif ukoll iċ-ċertifikat ta’ l-assigurazzjoni u bagħtu l-kont tal-premium u dritt tal-boli. L-appellant baqa ma hallasx dak il-kont sas-7 ta’ Frar, 1961 meta bagħat iċ-cheque bi nħas ta’ l-ammont dovut. Allura l-appellat bagħat lill-appellant l-ittra fol. 10 konċepita hekk.

“Dear Sirs,

Re: Policy No. 1082/60.

This is to acknowledge receipt of your letter of the 7th instant with cheque for twentyseven pounds (£27.0s.0d.)

The above policy is being re-instated as from today.

Yours Faithfully, . . .”

L-ewwel Onorabbli Qorti rriteniet illi bejn il-partijiet kien hemm assigurazzjoni waħda biss, dik miftehma fis-7 ta’ Novembru, 1960 skond il-polza maħruġa dik inhar. Din kienet il-polza li giet “re-instated” skond l-ittra ta’ l-appellat hawn fuq riportata u dik l-assigurazzjoni skadiet fis-6 ta’ Novembru, 1961 cioe żmien qabel ma’ ġara l-aċċident, li dwaru l-appellant qed jippretendi li ikun indennizzat.

L-appellant jippretendi fl-ewwel lok illi metu hu naqas li jħallas il-“premium” qabel ma nħarġitlu l-polza ta’ sigur-

ta fis-7 ta' Novembru, 1960 u sa kemm baqa ma hallas, l-assigurazzjoni ma ġietx fis-seħħ, jew, jekk ġiet fis-seħħ, ġiet riżoluta "ope legis" minħabba l-inadempjenza tiegħu skond l-artikolu 1120 tal-Kodiċi Civili kombinat ma l-artikolu 1111 ta' i-istess Kodiċi u l-artikoli 5(g) u 121 tal-Kodiċi tal-Kummerc. Għalhekk meta l-appellant hallas fis-7 ta' Frar, 1961 saret assigurazzjoni ġidida għal sena minn dik inhar.

Din il-pretensjoni hi nfondata.

Għad illi fil-'proposal form' jingħad illi "No Insurance is in force until the Proposal has been accepted by the Company and the Premium or a Deposit paid" u, fil-prattika, il-ħlas bil-quddiem tal-premium hu ugwalment kondizzjoni preċedenti tal-liability tal-assiguratur, hemm żewġ raġunijiet għaliex dan ma jiswiex lill-appellant. L-ewwelnett l-appellant spjega, meta raġa xehed quddiem il-Qorti, illi għal dak li kien jirrigwarda l-Kumpanija, il-premium kien qiesu thallas dik inhar illi nhärgħet il-polza, billi hu kien akkreditahom bl-ammont u kienu jafu lilu għalih, mentri l-appellant kellu jirrifondi lilu. Jingħad fil-Halsbury (Laws of England, 2nd Ed. Vol. XVIII p. 448 § 649) "The agent may agree to advance the money for the premium and to pay it on behalf of the assured to the insurers. The insurers are not bound until they have received payment from their agent, but the form in which they receive it may be disregarded A settlement of accounts between the agent and the insurers is therefore valid: and it is probably sufficient if the amount of the premium is debited in account either by the agent or by the insurers." Veru li, fil-każ preżenti ma jidherx illi kien hemm xi ftehim espress bejn l-appellant u l-appellant illi dan ta' l-aħħar kellu javanza l-premium għalih, pero dan l-arranġament jirriżulta tacitament imma konkludentement mill-fatt.

Kieku ma kienx hekk l-appellat ma kienx johrog iill-appellant il-polza ta' sigurtà u ċ-ċertifikat rikjest skond il-Kapitlu 165 tal-Ligijiet ta' Malta. L-assikurazzjoni in kwistjoni kienet "comprehensive" u kienet għalhekk tikkopri wkoll dik obbligatorja skond dik il-liġi.

It-tieni nett l-imsemmija kondizzjoni tal-"pre-payment" tal-premium tista' tīgħi rinunzjata u l-fatt tal-ħruġ tal-polza u ċ-ċertifikat fuq imsemmi juru illi fil-każ preżenti ġara appuntu hekk. Jghid ghap-propożitu ix-Shawcross (The Law of Motor Insurance" 2nd Edit. p. 472): "Although the policy as a rule expressly provides that pre payment of premium is a condition of the insurers liability, or an event without which the policy is inoperative yet if they issue a policy under seal reciting payment of the premium, or if by their conduct they relieve the assured from the necessity of compliance with such term, liability may, nevertheless accrue to the insurers without the premium having been paid."

M'hemmx dubbju illi kien bis-saħħha tal-polza u taċ-ċertifikat li kellu f'idejh illi l-appellant sata' jgħedded u gedded il-licenza tal-pulizija għas-sena 1961 u ma jistax issa jiġi mismugħi meta jippretendi jinvoka l-inadempjenza tiegħu nnifsu fir-rifuzzjoni tal-premium lill-ġen biex isostni illi l-kuntratt ta' l-assigurazzjoni qatt ma ġie konkluz jew ġie riżolut.

Alternattivament ghall-ewwel pretensjoni tiegħu l-appellant isostni illi l-assigurazzjoni tas-7 ta' Novemru, 1961, għet-kanċellata mill-appellat u, għalhekk meta, wara l-hlas tal-premium fi Frar, 1961, l-appellant kiteb illi l-policy għiet "reinstated as from today", sar "mill-ġdid bejn il-kontendenti ftehim ta' qabel (tas-7 ta' Novembru, 1960) bi premium f'ammont ekwivalenti u għal perijodu ugħwali ta' zmien, ċioe

għaż-żmien ta' sena, jiġifieri mill-10 ta' Frar, 1961 sa d-9 ta' Frar, 1962."

Bħala fatt jirriżulta illi wara li l-appellat kien diversi drabi fakkarr lill-appellant biex iħallsu l-ammont dovut, hu kitiblu l-ittra fol. 9 fejn qallu illi "should we not receive payment by the 2nd January, 1961, we shall be forced to cancel the policy and request you to pay 50% of the premium as per M.A.I.A. regulations." L-appellant baqa' ma hallasx sad-data fissata u allura l-appellat ha passi biex jikkancella u fil-fatt ikkancella l-polza. Hu xehed illi hu nforma lill-Pulizija li kien ikkancella l-policy u anki kiteb lill-appellant li l-policy kienet kanċellata. Iżda ġara illi fis-7 ta' Frar, 1961, l-appellant bagħat iċ-ċheque għall-ammont dovut, kif intqal, u l-ittra fol. 12 li fiha qal: "I will be greatly obliged if you will kindly make arrangements in order that the policy remains to be considered as valid for and during the period for which it was originally issued for." L-appellant, b'risposta ta' din l-ittra bagħat lil-appellant l-ittra ga fuq riportata ta' 1-10 ta' Frar, 1961 fejn qallu illi "The above policy (cioe Policy No. 1082/60) is being re-instated as from today." Fl-istess ġurnata l-appellant kiteb lill-Kummissarju tal-Pulizija ittra li kien bagħtlu qabel fit-13 ta' Jannar, 1961 (li biha evidentement kien informah illi l-polza kienet ġiet kanċellata) qallu "we wish to inform you that the above policy" (dejjem dik ga msemija cioe 1082/60) "has been re-instated." F'din l-ahħar ittra m'hemmx il-kliem li hemm fl-ittra l-oħra ndirizzata lill-appellant "as from to-day" li fuqhom jibbaża principally l-argoment tiegħi l-appellant. Dawk il-kliem, kif irrikonoxxa l-avukat ta' l-appellant, kien aktarx infeliċi, iżda fil-fehma tal-Qorti, b'dana kollu ma jsostnux lill-appellant.

Veru li jidher li ġie ritenut illi r-"revival of a lapsed

motor insurance policy . . . . . constitutes a new contract in law" (Shawcross, op. cit — p. 470 o (3), kida ma jidherx illi l-partijiet huma prekuži li jagħmiex r-“revival” retroattiv jekk dik hi l-intenzzjoni tagħha (ara Hals, op. cit. p. 458 § 673) almenu għal dawk li huwa r-relazzjonijiet kontrattwali ta’ bejniethom. Fil-każ preżenti l-provi juru illi dak li ġara hu illi giet ristabbilita l-istess polza li kienet originarjament harget fuq il-proposta fol. 15, cioè Policy No 1082/60 li ghaliha fil-korrispondenza kollha baqghet issir riferenza kif ġie rilevat hawn fuq.

Kif spjega l-appellat, kieku fil-10 ta' Frar, 1961 sar kun-tratt ġdid, il-proċedura kienet tkun dik normali li tīgħi rtirata l-polza u ċ-certifikat u l-appellant kien ikollu jħallas 50% tal-premium għall-assikurazzjoni kanċellata u tinhareg polza u certifikat godda kontra l-ħlas ta’ premium ieħor shieħ. Minn dan ma sar zejn. Anke l-artikolu 14 tal-Kap. 165 sa fejn hu applikabli in kwantu li l-polza in kwistjoni kienet ukoll tikkopri l-assigurazzjoni imposta minn dik il-liġi, jirrikjedi illi, fil-każ ta’ kanċellament, il-persuna li lilha jkun ġie mahruġ certifikat għandha fi żmien sebat ijiem minn dak inħar illi l-kanċellament ikollu effett, tagħti lura ċ-certifikat lill-assiguratur jew, jekk ikun ġie mitluf jew distrutt, tagħmel u tagħti lill-assiguratur dikjarazzjoni maħlufa f'dak is-sens. L-appellant ma għamelx dina preżumibilment għaliex anki hu fehem illi bir-re-instatement il-kanċellament kien ġie mneħħi u l-polza tal-bidu kompliet isseħħi qiesu dak il-kanċellament ma kienx sar.

Infatti dan hu anki s-sinjifikat normali tal-kelma “re-instate” cioè li terġa tqiegħed fil-pożizzjoni, effett eċċ. li haġa kienet qabel: u hekk tirripristina li “status quo ante.” Dan kien appuntu dak li talab l-istess appellant bi-ittra tiegħu ga fuq čitata u dan hu dak li kkonċedilu l-appellant għad illi

uža l-kliem "as from today". B'dak il-kliem, kif hu spjega, hu ried jgħid illi dak inhar li l-ittra nkitbet kien qed jiġi sanzzjonat ir-re-instatement fis-sens illi l-polza li kienet qed tissemma (dik No. 1082/60) kellha titqies kontinwata sa mill-bidu tagħha mis-7 ta' Novembru, 1960. Il-kliem operativi ta' dik l-ittra kienu għalhekk "the above policy" u "reinstated". Il-kliem l-ieħor "as from today" kienu biss jindikaw il-ġurnata li fiha r-reinstatement sar.

Qamet diffikolta ghaliex, qabel ma ssanzzjona r-re-instatement l-appellat staqsa lill-appellant jekk fl-interval bejn id-data li fiha l-polza kienet għiet kancellata u dik li fiha hal-las l-ammont dovut għall-premium u l-boll, kellux, xi accident u kien wara li l-appellant qallu li ma kellux illi l-appellant għamel ir-re-instatement. B'dan il-mod, jgħid l-appellant, gie eskluż ir-riskju li hu element essenzjali ta' dan ix-xorta ta' assikurazzjoni.

L-appellat spjega quddiem dina l-Qorti illi l-mistoqsija tiegħu kienet tirriferixxi għall-perijodu mid-data tal-kancellament sa dik inhar li l-appellant talbu r-re-instatement u dan kien għamlu ċar lill-appellant meta għamillu l-mistoqsija (Quddiem l-ewwel Onorabli Qorti l-appellat kien qal illi hu kien għamel il-mistoqsija relativament għall-perijodu li kien għadda bejn il-jum li fih hu kien bagħt l-policy u l-jum li fih l-appellant kien qed iħallas: fol. 30). Il-versjoni quddiem din il-Qorti tidher aktar konsistenti ma l-bqija tad-deposizzjoni ta' l-istess appellat (u tista' titqies bħala rettifikasi ta' l-ewwel xhieda tiegħu) in kwantu hu qal illi sal-ġurnata li fiha hu għamel il-kancellament datat it-13 ta' Jannar, 1961, hu kien jikkunsidra illi l-polza kienet in vigore u l-appellant kien kopert għad li fil-fatt hu kien għad ma ħallsux il-premium: l-appellant ma kienx kopert biss, sa kemm sar ir-re-instatement għall-perijodu bejn id-data tal-kancellament

u l-istess re-instatement (fol. 59). Il-mistoqsija saret, għaliex, kif qal l-appellat, hu obbligat, f'każi jiet simili li jgħarrraf lill-Kumpanija u, kieku kien hemm accidents ma kienx ikun jista' jagħti r-re-instatement mingħajr ma jkollu istruzjoni jiet u wara li jsir, kif soltu, survey tal-ħsara.

L-accertament illi ma kienx hemm 'accidents' u kwindi ma setghax ikun hemm 'liability' għall-assiguratur ma tul dak l-intervall relativament qasir, ma jimportax fil-fehma tal-Qorti n-nullta tar-re-instatement. Jarġa' jiġi osservat illi kien l-appellant stess li ried u talab li r-reinstatement isir b'effett retroattiv sa mill-bidu tal-polza u huwa stran illi issa fil-petizzjoni ta' l-appell qed isostni illi "r-riskju jista' biss jirriferixxi għal accident li jista' jgħi fil-futur u qatt għai daka li ga ġara", u illi "meta hu hallas is-sebghha u għoxrin lira (£27) premium biċ-cheque li bagħat mal-ittra tiegħu tas-7 ta' Frar, 1961 hu ma satax kien iħallas għall-assikurazzoni tas-7 ta' Novembru, 1960 . . . ." B'dak il-ħlas l-appellant ma kienx qed jagħmel haġa oħra tħlief li jadempixxi tardivament obbligu li hu kellu sa mill-bidu u r-riskju tal-appellant beda ježisti sa min dik in-nhar u raġa mir-re-instatement b'effett ta' kontinwazzjoni anki jekk, qabel dan ma nagħha, kien magħruf illi fil-fatt ma kienx avvera ruħu ebda event li kien jikkonkreta r-riskju f'responsabilta ta' l-appellat għall-indenniz lill-appellant jew għall-ħlas lil terzi. (Dan apparti mill-kwistjoni li l-Qorti ma jidhriliekk li hu l-każ-żiddeċi jekk, għal dak li jirrigwarda riskji ta' terzi il-kancellament operat mill-appellant kienx effikaċċement tassew jeż-żoneraħ mill-liability kieku f'dak il-perijodu kien ġara accident li jirrigwarda lilhom taħt l-imsemmi Kap. 165).

Għal dawn il-motivi din il-Qorti tiddeċċidi billi tiċħad l-appell u għalhekk tikkonferma s-setenza appellata bl-ispej-jeż-żi ta' din l-istanza kontra l-appellant.